

Östersunds sjukhus - Psykiatrisk vård i Getingen 11

Lokalutredning 2025-05-05

Innehåll

Sammanfattning	3
Uppdrag	4

FÖRUTSÄTTNINGAR

Psykiatrins behov	7
Typrum	9
Lokallistor	11
Situationsplan	13
Getingen 11	14

UTREDNING

Inplacering av psykiatri	18
Workshop 1 och 2	19
Alternativ inplacering	23
Nästa skede	26

Sammanfattning

Utredningens syfte har varit att övergripande beskriva behovet av öppenvårdslokaler för specialpsykiatri utanför Psykiatrihuset och pröva en placering i fastigheten Getingen 11.

Utredningen är baserad på tidigare utredningar, psykiatrins behovsframställan, ritningar över Getingen 11, en lokalinventering av psykiatrins nuvarande öppenvårdslokaler samt två workshop-tillfällen med vuxenpsykiatri och BUP.

Utgångspunkten har varit att Psykiatrihuset i första hand ska inrymma psykiatrisk heldygnsvård, akutpsykiatri, ECT-behandling och den öppenvård som har ett direkt behov av närhet till ovanstående. Detta innefattar öppenvård som idag är placerad i externa lokaler.

Efter en första ansats till inplacering som testades vid workshop 2 har en översiktlig utvärdering gjorts av tre alternativ för att utvärdera flexibiliteten i förslaget. Gemensamt för alternativen är att den psykiatriska öppenvården samlas i tre utbudspunkter; nuvarande Psykiatrihus, Getingen 11, samt Köpmangatan 24 (BUP). Alternativen skiljer utifrån hur tillgänglig yta i de två förstnämnda byggnaderna nyttjas. I samtliga alternativ så lämnar psykiatri de externa lokalerna i gamla Skattehuset och de två våningsplanen som tomställs i hus 10 kan nyttjas till annan vårdnära verksamhet.

Gemensamt för alternativen är att bara en del av fastigheten används för psykiatri. Resterande yta kan nyttjas av annan verksamhet, främst administrativa funktioner och förråd.

Ytredovisningen i tabellen till höger ska ses som en preliminär jämförelse. Psykiatrins framtida behov av lokalyta påverkas bland annat av:

- Antalet slutenvårdsplatser och deras utformning
- Ökat patientantal inom NPM
- Nya arbetsätt med utökad dagvård inom ätstörningsvården
- Påbörjat arbete med lokaleffektivisering och samutnyttjande av lokaler för befintlig mottagningsverksamhet

Utredningen visar att det är möjligt att rymma stora delar av psykiatrins öppenvård i Getingen 11. Förslaget i sin helhet innebär en ökning av den totala verksamhetsytan. Den tillkommande ytan inkluderar utrymme för fler slutenvårdsplatser. Verksamheten har redovisat en behovsanalys för ett ökat antal vårdplatser och väntar på beslut.

I kommande skede måste psykiatri utveckla och beskriva framtida arbetssätt för en tydligare beskrivning av lokalbehov och omfattning, oavsett var verksamheten lokaliseras.

I KORTHET

- Psykiatrins befintliga lokaler är inte anpassade för dagens arbetssätt. Det saknas lokaler för samverkan, digitala vårdmöten och arbete i större grupp. Det förekommer även lokalrelaterade brister i personsäkerhet.
- För att ge ökad förutsättning för samverkan och samutnyttjande av resurser bör den verksamhet som ej ryms i Psykiatrihuset samlas på en plats - där Getingen 11 kan vara en, av flera möjliga, lösningar.
- Innan fortsatt arbete med inplacering måste verksamheten vidareutveckla framtida arbetssätt och lokalbehov med fokus på patienten, effektivitet och säkerhet.
- Behovet av fler vårdplatser finns redovisat i en behovsanalys, men det saknas beslut.

Ytsammanställning LOA-Verksamhet

	NULÄGE	FÖRSLAG
Psykiatrihuset (kv Kronofogden)	ca 5 760 kvm	ca 5 760 kvm
Getingen 11 + delade utrymmen	0 kvm	ca 4100 kvm + 450 kvm
Gamla Skattehuset (kv Onkel Adam)	ca 650 kvm	0 kvm
Hus 10 (Östersunds sjh)	ca 1100 kvm	0 kvm
Köpmangatan 24	ca 7 760 kvm	ca 7 760 kvm
Totalt Psykiatri	ca 15 270 kvm	ca 17 600 kvm +450 kvm

Uppdrag

Denna rapport är ett arbetsmaterial, framtaget i avvaktan på beslut om medel för förstudie av psykiatrins framtida lokalbehov samt underlag inför regionens eventuella förvärv av fastigheten Getingen 11, tidigare kontor för Jämtkraft AB.

Syfte

Syftet med utredningen är att översiktligt beskriva psykiatrins behov av öppenvårdslokaler utanför Psykiatrihuset. Utredningen ska testa en placering av verksamheter i fastigheten Getingen 11.

Avgränsningar

Utredning baseras på en aktuell lokalinventering, det vill säga dagens antal rum och rumstyper, samt känt behov av andra rumstyper. Fortsatt verksamhetsutveckling för hela specialistpsykiatri krävs för att fastställa lokalbehovet inför en samlokalisering.

Inplacering testas i byggnad A, B, B1 och C i Getingen 11. Följande förutsättningar gäller:

- Hus D, som i huvudsak är anpassad för administrativt arbete i öppna lokaler, reserveras för annan verksamhet.
- Hus F, G och J med personalutrymmen och större möteslokaler ska kunna samnyttjas av alla verksamheter i byggnaden.
- Utredning av byggnadernas tekniska status pågår parallellt med inplaceringen och det är inte känt hur en teknisk upprustning kan påverka tillgängliga lokalytor.

Process

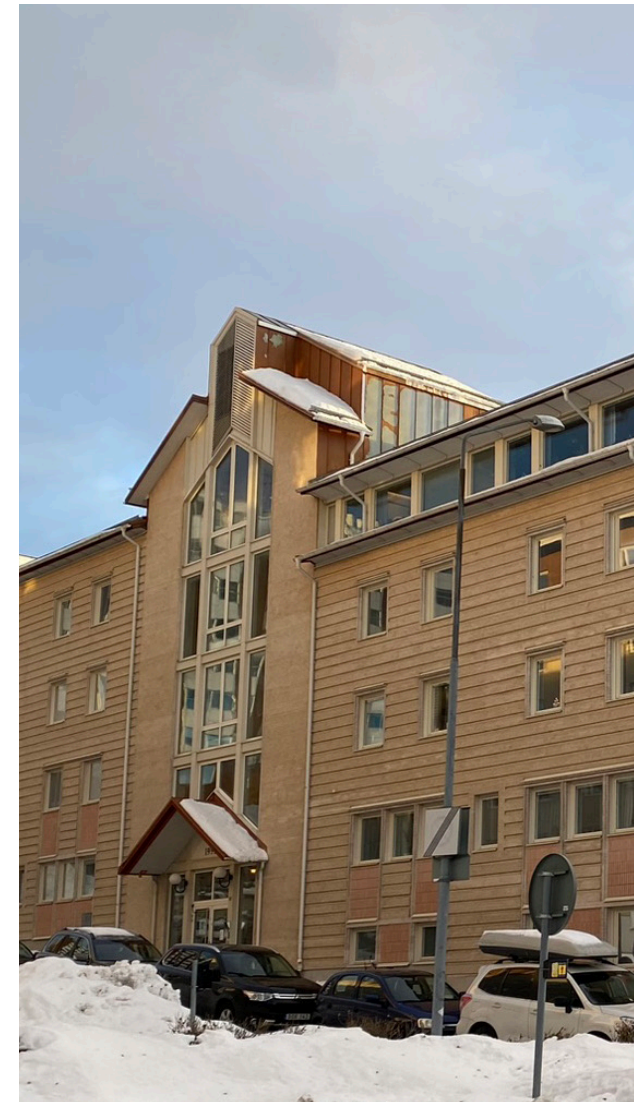
Utredningen omfattar två workshops med verksamhetsrepresentanter för psykiatrins öppenvård. Dessa har dokumenterats separat.

Lokalinventering har översatts till ett förenklat lokalprogram med standardiserade rumstyper. Detta har utgjort underlag för redovisade yttest av Getingen 11.

Workshop 1 och 2 har resulterat i en reviderad skiss som utgjort en grund för tre alternativ till fördelning av psykiatrins öppenvård i fastigheterna Getingen 11 och Psykiatrihuset.

Underlag

- Lokalinventering av psykiatrins verksamheter inom öppenvård, januari 2025
- "Projekt Fenix", en utredning från år 2018-2020 som omfattade nya arbetssätt, ny organisation och en lokalutredning för heldygnsvården
- Besöksstatistik för öppenvården, 250123
- Plan 2025 för psykiatri
- Verksamhetens behovsanalys inför lokal-förändring, 231018
- Verksamhetens behovsanalys för ätstörningsvård inklusive lokalbehov, 230215
- Anteckningar från workshop med psykiatri 240531
- Utkast rapport ÖSUP del 2

Psykiatrihuset i kv. Kronofogden vid Östersunds sjukhus

Deltagare

Deltagare vid en eller två workshops:

Anna Hultqvist	Enhetschef, administrativt stöd Område Psykiatri
Anna Nyström	Fastighet, lokalplanerare
Caroline Johansson	Verksamhetschef, Område Psykiatri
Claes Bång	Projektledare, Fastighet
Cecilia Söderman	Verksamhetsutvecklare, Vuxenpsykiatri
Emma Eliasson	Enhetschef, Beroendeenheten
Irène Hoglert	Projektledare, Regionstaben och Hälso- och sjukvården
Kristina Johansson	Psykolog PLA, tf enhetschef Öppenvård 2
Kristoffer Edholm	Enhetschef, Ätstörningsenheten och Neuropsykiatriska mottagningen
Lisa Vesterberg	Överläkare MLA, Vuxenpsykiatri
Linda Carlander	Chefsassistent, kommunikatör och samordnare Område Psykiatri
Mikael Iec Alsén	Verksamhetschef, Barn och unga vuxna (BUV) inkl. BUP
Nils Lund	Fysioterapeut, enhetschef Ätstörningsenheten
Pia Kjellberg	Enhetschef, Barn- och Ungdomspsykiatri
Ulrica Jonsson	Fastighet, verksamhetsutvecklare
Ulrica Schröder	Enhetschef, Vuxenpsykiatri Läkavdelningen
Anna Montgomery	Processledare, Sweco
Helena Fernberg	Ansvarig arkitekt för ÖSUP, Sweco
Anna Leonsson	Arkitekt, Sweco

FÖRKORTNINGAR

ECT	Elektrokonvulsiv behandling
BERO	Beroendemottagningen
BUP	Barn- och ungdomspsykiatri
BUV	Barn och unga vuxna
HC	Hälsocentral
LARO	Läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende
MLA	Medicinskt ledningsansvarig läkare
NPM	Neuropsykiatrisk mottagning
SPOT	Specialistpsykiatriskt omvårdnadsteam
PAKM	Psykiatrisk akutmottagning
PAVA	Psykiatrisk akutmottagning
PLA	Psykolog med psykologiskt ledningsansvar
PSFN	Mottagning för psykisk funktionsnedsättning
RP	Rättsspykiatri
SI	Självvald inläggning
TMS	Transkraniell magnetstimulering
ÖSUP	Östersunds sjukhus utvecklingsplan
ÖV	Öppenvård

Förutsättningar

Psykiatrins behov

Specialistpsykiatrins nuläge och behov för Vuxna respektive Barn- och unga vuxna finns närmare beskrivna i ÖSUP del 2, men sammanfattas nedan.

Nuläge

Verksamheten är till största delen samlad i Psykiatrihuset och på Köpmangatan 24. Utöver detta finns några mottagningar som ligger utspridda på flera adresser.

Befintliga lokaler har stora patientsäkerhetsbrister och det saknas lokaler anpassade för nya arbetssätt som gruppbehandling, teamarbete och vård på distans.

Det finns behov av att utöka antalet slutenvårdsplatser och samla öppenvården. Ett mål är att begränsa antalet utbudspunkter, ge plats i Psykiatrihuset åt akutpsykiatri och heldygnsvård.

Kv. KRONOFOGDEN (RJH)	ca 5 760 m²
Avd 1B - PAVA	
Avd 4A - Psykos, RP	
Avd 4B - Allmän, SI	
ECT och TMS	
PAKM (akutmott)	
Öppenvård 2/NPM	
BUP/Ätstörning	
Kv KRONOFOGDEN 7 (LABO)	224 m2
Klinikstab, administration	
Hus10 (RJH)	1 100 m2
Beroendeenheten (pl 03)	585 m2
Ätstörningsenheten vuxen (pl 07)	518 m2
Köpmansgatan 24 (Castellum)	7 760 m2
Barn-och Ungdomspsykiatri	
Barn- och ungdoms- resp. Vuxenhabilitering	
Föräldra- och barnhälsan	
Köpmang. 16-20 / "gamla Skatthuset" (Intea)	725 m²
PSFN (psykisk funktionsnedsättning)	650 m²
Kvinnohälsan, tolkcentralen	75 m²
Kyrkg. 11 / Rådhusg 12 (Brf HSB Getingen)	238 m²
3 st träningslägenheter	

Nuläge

plan 05	Öppenvård 2		Gemens.	Teknik
plan 04	Avd 4A	Öv 2		Avd 4B
plan 03	SPOT - Adm	PAKM		BUP Ätstörning
plan 02	Adm - Öppenvård 2 - NPM			
plan 01	Garage / Omkl	ECT	Avd 1B (8 vpl)	BUP (2 vpl)

RÖTT: föreslås flytta från Psykiatrihuset

- Hus 10: Ätstörning VUP
- Hus 10: Beroendemottagning
- Skattehuset: PSFN

- BUP
- Barnhabilitering
- Vuxenhabiliterin
- Föräldra- barnhälsan

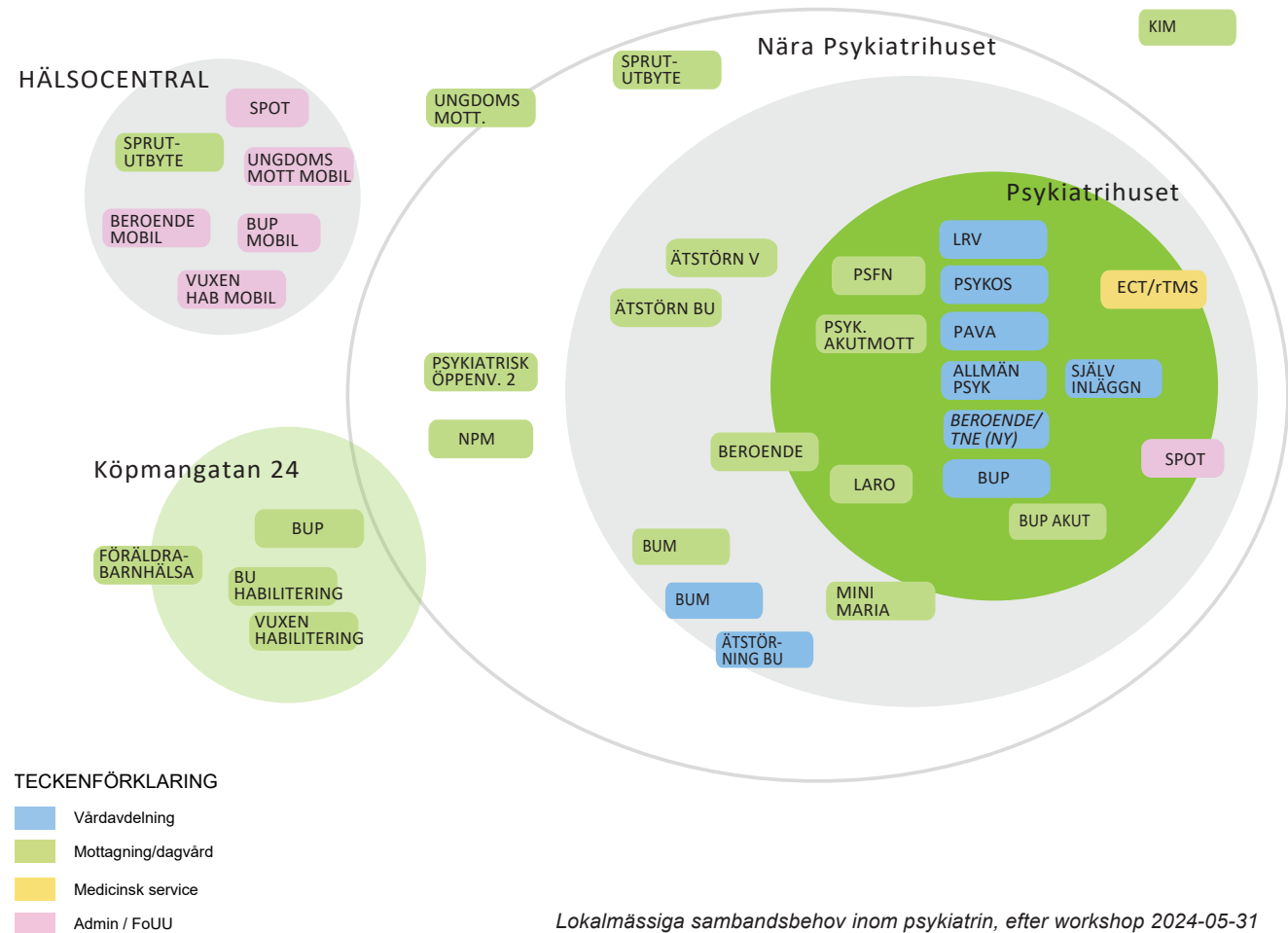
Lokalbehov

SLUTENVÅRDEN

- Lokaler för avskiljning av utåtagerande patienter.
- Möjlighet att separera vården av patientgrupper med skilda behov.
- Utrymme för att utöka antalet vårdplatser med en separat avdelning för beroendevård.
- Utrymme för en utökad och avskild enhet för BUP:s slutenvård i Psykiatrihuset.

ÖPPENVÅRDEN

- Omflyttning verksamheter så att de som har störst behov av närhet till slutenvård och akutpsykiatri, bl.a LARO och PSFN, placeras i Psykiatrihuset.
- Samla den öppenvård som inte får plats i Psykiatrihuset i gemensamma lokaler i närheten.
- Samlokalisering av ätstörningsenheterna för VUP och BUP.
- Lokaler för gruppbehandling och undervisning.
- Lokaler anpassade för digitala vårdmöten.
- Anpassade bokningsbara lokaler på HC för att kunna bedriva mobil filialverksamhet.
- Barn- och ungdomsverksamheten har fungerande lokaler på Köpmangatan 24 (K24) men det finns behov av lokalanpassningar eller att verksamhet utlokaliseras för att tillgodose en bra arbets- och patientmiljö.

Lokalmässiga sambandsbehov inom psykiatrin, efter workshop 2024-05-31

Typrum

Alla om- och nybyggnadsprojekt försöker begränsa antalet rumstyper. Vid lokalprojekt använder många regioner typrum framtagna av PTS, ett nationellt verktyg för rumsstandarder. Standardiseringen ska både stödja verksamheten och förenkla byggprocessen. PTS är inte ett heltäckande system, det saknas till exempel vissa rumstyper avpassade för psykiatrins behov.

Skissen med inplacering i Getingen 11 utgår från de lokaler som verksamheten disponerar idag. Inventeringens rum har översatts till typrum för att minska variationen i storlek. Till exempel har ett mottagningsrum i Psykiatrihuset som är 11,5 kvm översatts till ett typrum à 12 kvm. Expeditioner som enligt inventeringen används för patientmöten översatts till typrum mottagningsrum.

De föreslagna typrummen presenterades och diskuterades vid workshop 2. Flera deltagare uttryckte en stark önskan om standardrum med standardmöblering. En diskussionen om rummens flexibla användning och krav på storlekar inleddes.

Förslag typrum

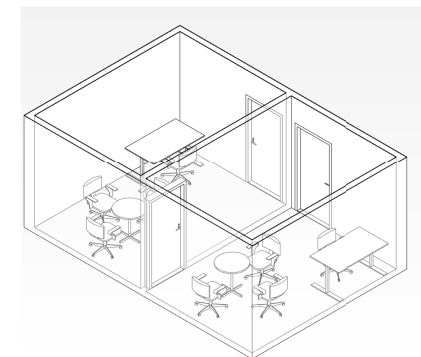
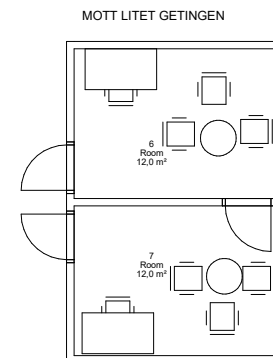
Verksamhetsspecifika typrum har tagits fram för mottagningsrum psykiatri, mindre och större. Anpassning av standarden är gjord för att tillgodose verksamhetens behov av rum utan tvättställ och med reträttväg.

För att skissa på en inplacering av verksamheter har sex olika typrum använts. Se illustrationer.

MOTTAGNINGSRUM PSYKIATRI MINDRE

Detta rum är ett mottagningsrum med arbetsplats samt plats för att ta emot patienter för samtal 3-4 personer.

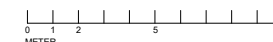
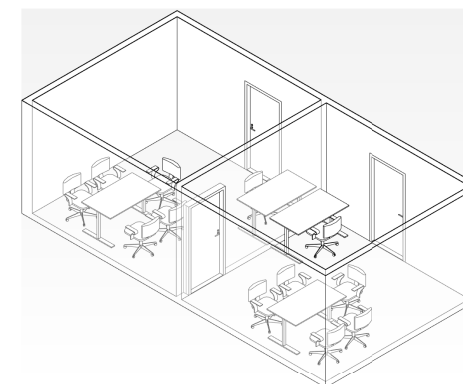
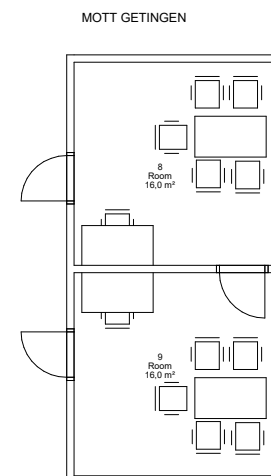
Det finns inget tvättställ och rummen planeras i par för möjlig reträttväg.

MOTTAGNINGSRUM PSYKIATRI STÖRRE

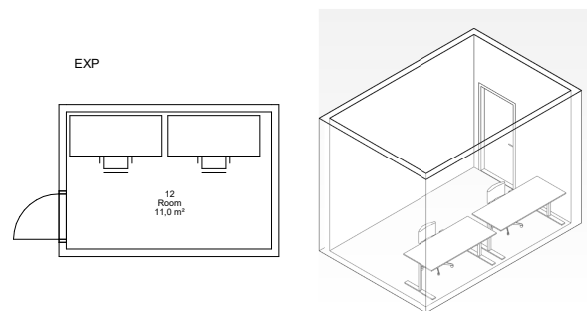
Detta rum är ett mottagningsrum med arbetsplats samt plats för att ta emot patienter för samtal, 5-6 personer.

Det finns inget tvättställ och rummen planeras i par för möjlig reträttväg.

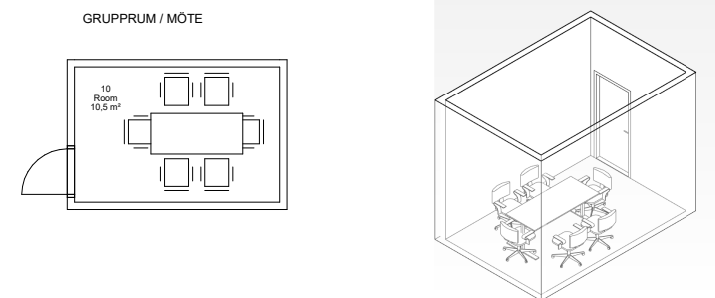
EXPEDITION

Ett administrativt arbetsrum, standard från PTS med arbetsplats för två personer.

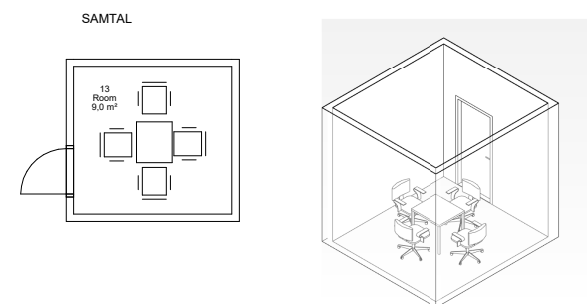
MÖTESRUM

Mötesrum med plats för 6 personer.

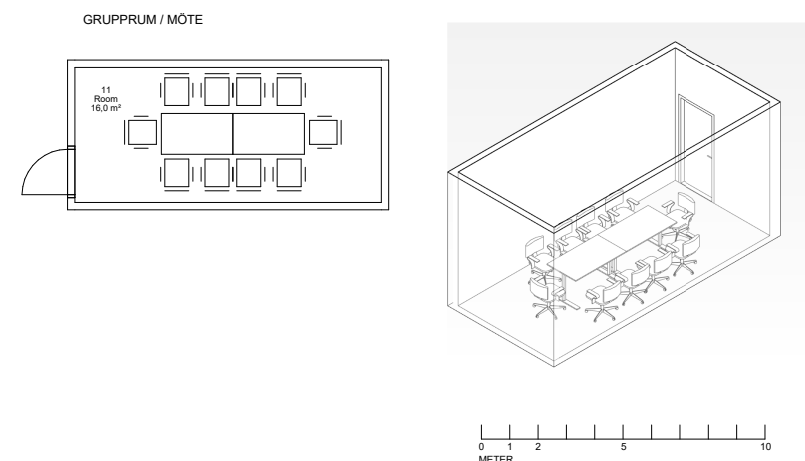
SAMTAL

Ett samtalsrum med plats för 4 personer.

MÖTESRUM

Konferensrum med plats för 10-12 personer.

0 1 2 5 10
METER

Lokallistor

Verksamheterna har inventerat funktionen hos befintliga rum och detta har varit utgångspunkten för översättning till en lokallista på typrumnivå.

En ny lokallista för skisser till workshop 2 har tagits fram via följande steg:

1. Lokalinventering, utförd av verksamheten med regionens inventeringsmall.
2. Sammanslagen inventering för Öppenvård 2 (ÖV2), BERO och NPM.
3. Framtida lokalbehov för ätstörningsenheten enligt underlag från 2023.
4. Bedömt lokalbehov för mötesrum.
5. Översättning av rum i lokallistan till typrum för att skapa standardiserade förutsättningar.

Lokallistorna redovisar de rum som utgjort underlag för workshop och skisser. Under "befintligt" återfinns rum som är hämtade från verksamheternas lokalinventering, januari 2025, exklusive toaletter.

Under "typrum" listas de typrumsbenämningar som lokallistans rum översatts till. Ytan följer de föreslagna typrummen. Antalet rum är detsamma som i lokalinventeringen.

ADMINISTRATIVA LOKALER

I Psykiatrihuset finns även ett 50 tal expeditioner för läkare, med.sekreterare och stab som delas/inte är direkt kopplade till en specialitet. Dessa rum har inte ingått i ytttesten. Fortsatt arbete inom psykiatri behövs för att bestämma var dessa personer ska ha sin "hemvist".

Lokallista - Öppenvård 2

BEFINTLIG	TYPRUM	YTA	ANTAL
Behandlingsrum	BEH	20	3
Förråd	FRD	15	3
Gymnastik	GYMNASTIK	40	1
Konf.	KONF	30	1
Kök	KÖK	10	1
Behandlingsrum	MOTT PSYK MINDRE	14	1
Exp	MOTT PSYK MINDRE	14	24
Exp	MOTT PSYK MINDRE	14	4
Patientrum	MOTT PSYK MINDRE	14	4
Exp	MOTT PSYK MINDRE	14	13
Exp	MOTT PSYK MINDRE	14	3
Exp	MOTT PSYK MINDRE	14	1
Grupp	MOTT PSYK MINDRE	14	1
Behandlingsrum	MÖTE	20	1
Grupp	MÖTE	15	1
Omklädningsrum	OMKL	15	2
Personalkök	PERS	20	1
Väntrum	VÄNT	20	1
Konf.	MÖTE	14	1

Lokallista - Beroendemottagning

BEFINTLIGT	TYPRUM	YTA	ANTAL
Behandlingsrum	BEH	20	1
Förråd	FRD	15	2
Konferens	KONF	30	1
Läkemedelsrum	LÄKM	15	1
Exp	MOTT PSYK MINDRE	14	9
Exp	MOTT PSYK MINDRE	14	5
Personalrum	PERS	20	1
Exp/ läkare	SAMTAL	12	1

Lokallista - NPM

BEFINTLIGT	TYPRUM	YTA	ANTAL
Exp	BEH	20	1
Förråd	FRD	15	1
Konf.rum a+b	KONF	30	1
Kopiering/post	KOP	10	1
Kopiering	KOP	10	1
Exp	MOTT PSYK MINDRE	14	22
Exp	MOTT PSYK MINDRE	14	2
Exp	MOTT PSYK MINDRE	14	1
Pat.rum	MOTT PSYK MINDRE	14	1
Grupprum 2b	MÖTE	15	1
Grupprum 2a	MÖTE	15	1
Personalrum	PERS	20	1
Reception	REC	15	1
Samtal (barn)	SAMTAL	12	1
Samtalsrum 2a	SAMTAL	12	1
Passagen	SAMTAL	12	1
Hörnan	SAMTAL	12	1

ÄTSTÖRNINGSENHETEN

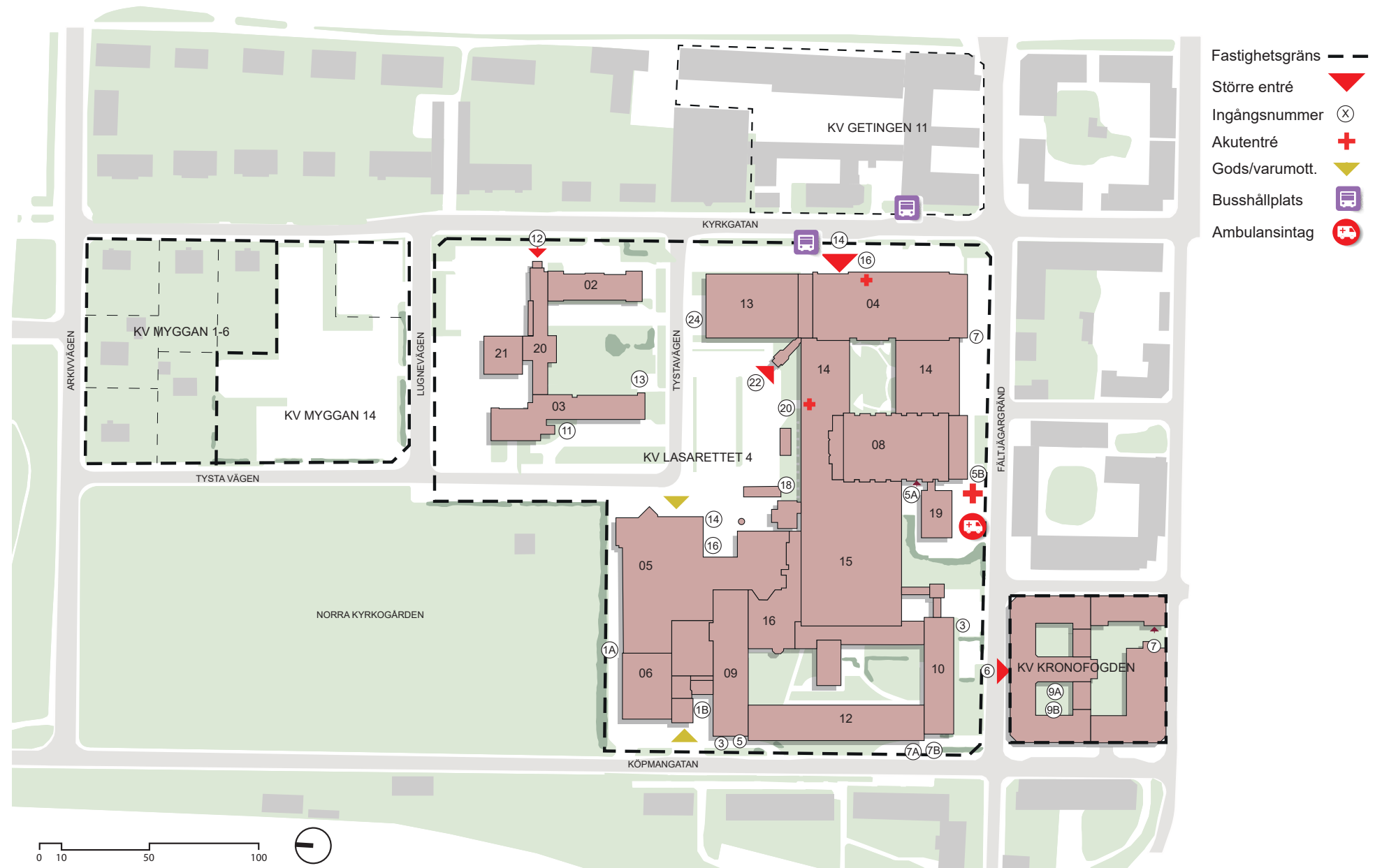
För ätstörningsenheten ingår den lokallista som verksamheten sammanställde 2023 som underlag för en samlokalisering av enheterna för vuxna respektive barn och unga vuxna.

Listan innehåller ett större antal rumstyper då verksamheten utöver ren mottagningsverksamhet även bedriver en omfattande dagsjukvård.

Lokallista - Ätstörningsenheten

BEFINTLIGT	TYPNUM	YTA	ANTAL
Undersökning (somatisk)	BEH	20	4
Dagrum	DAGRUM	20	2
Familjedagvård	FAMILJEDAGVÅRD	30	1
Förråd	FÖRRÅD	15	3
Grupprum med plats för 10-12 personer	GRUPPRUM	30	2
Konferens-/rondrum	KONFERENS	30	1
Matsal för ca 25 pers	MATSAL	30	2
Arbetsrum med plats för terapibehandling för medarbetare VUP	MOTT PSYK MINDRE	14	10
Arbetsrum med plats för terapibehandling för medarbetare på BUP. Med plats för familjer 5-7 personer.	MOTT PSYK STÖRRE	20	16
Mottagningskök med resurs för ca 40-50 portioner/dag	MOTTAGNINGSKÖK	20	1
Personalrum, ca 30 pers	PERSONALRUM	20	1
Post/skrivarrum	POST		1
Rörelserum för ca 15 pers.	RÖRELSESRUM	30	1
Samtalsrum med plats för familjer ca 10 pers.	SAMTALSRUM	20	2
Vilrum med plats för ca 10 pers.	VILRUM	30	2
Skapanderum med plats för grupper om ca 10 pers nyttjas även som matsal för 8 pers	SKAPANDERUM	30	1

Situationsplan

Getingen 11

Getingen 11 består av flera byggnader från olika tidsepoker. Det har senast använts som kontor åt Jämtkraft för ca 300 anställda. Huvudentrén med reception ligger i hus E som nås från Kyrkgatan, mitt emot huvudentrén på Östersunds sjukhus och med god närhet till kollektivtrafik.

Transporter till fastigheten angör via innergården till lastkaj. Även hus D som är tänkt för annat än vård nås via innergården. Från Rådhusgatan finns ingen entré till hus C eller D.

Till vänster om entrén ligger hus G med möteslokaler. Den nås via huvudentrén eller direkt utifrån. Byggnad F och J inrymmer personalrum och mottagningskök.

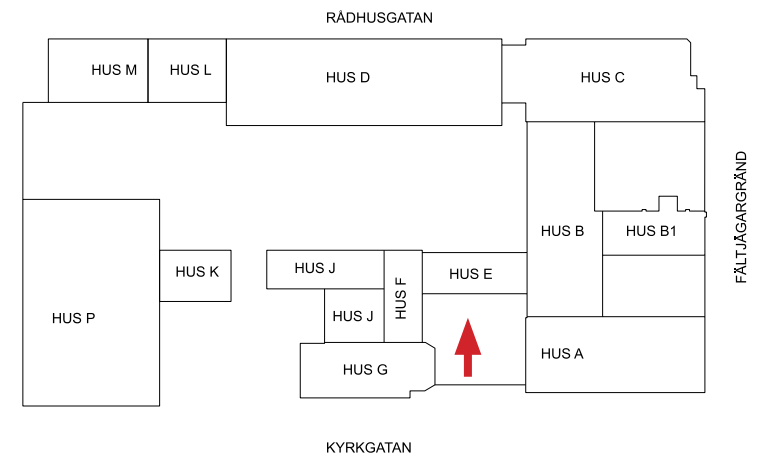
Till höger ligger flera byggnader som man når från huvudentrén. Hus A, B och C bildar en kambyggnad med två innergårdar som avgränsas med en mur mot Fältjägargränd. De är byggda i tre plan över mark, utom hus B1 som är i ett plan. Det översta våningsplanet har till större delen sluttande tak närmast fasaden. Det finns bara en hiss som täcker hus A, B och C.

Samtliga byggnader har ett plan under mark, främst nyttjat för teknikutrymmen, omklädning och förråd. Under hus G finns en träningslokal med gym.

Parallellt med denna utredning har en teknisk inventering gjorts för att utreda behovet av teknisk upprustning. De skisser som tagits fram till workshop 2 har inte tagit hänsyn till eventuellt förändrade krav på tekniska utrymmen.

Det finns några grundläggande möjligheter och begränsningar för fortsatt användning. Vid behov finns möjlighet att tillskapa fler entréer, det är dock inget psykiatrin efterfrågar i nuläget.

Byggnadens tillgängligheten behöver förbättras med ytterligare minst en hiss för att skapa redundans och tillgodose möjligheten att bedriva vård på alla tre våningsplanen. Det behövs också fler toaletter. Några korridorer är smala, vilket kan påverka hur lokalerna kan nyttjas.

Getingen 11 - Orienteringsfigur med byggnadsbeteckningar

Huvudentrén från Kyrkgatan, Google maps 240318

Area

De delar av fastigheten som är aktuella för psykiatris verksamhet utgörs av hus A, B, B1 och C samt gemensamma lokaler i hus F, G och J, se markering på planritningarna.

PLAN	LOA
2	ca 1 500 kvm + ca 450 kvm del i gemensamma ytor
3	ca 1 400 kvm
4	ca 1 200 kvm

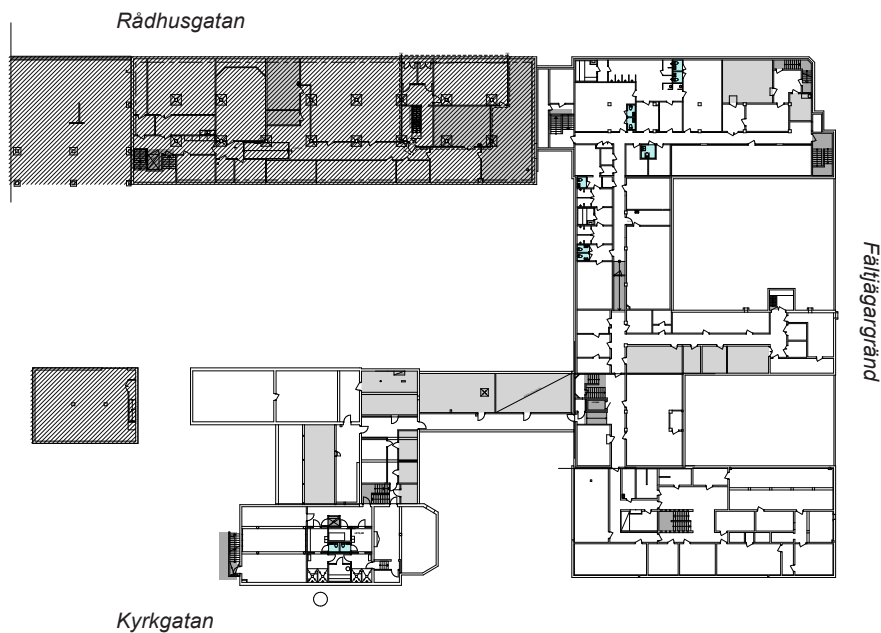
Plan 1 Källarplan

Källarplanet har tekniska utrymmen, verkstäder, förråd, arkiv, skyddsrum samt personalutrymmen med rum för omklädning och träning.

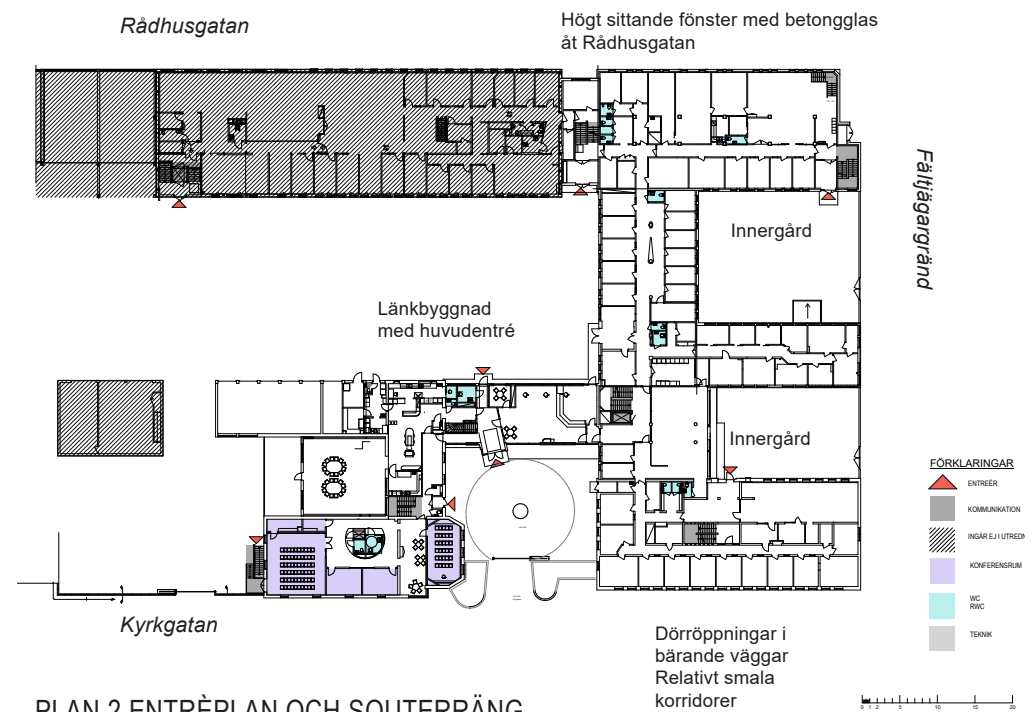
Plan 2 Entréplan och souterräng

Entréplanet består i huvudsak av kontorsutrymmen. I hus F, G och J finns gemensamt kök och matsal samt möteslokaler. Den största möteslokalen rymmer cirka 60 personer.

Länkbyggnaden med entré, matsal och konferens är till- och ombyggt 2003.

PLAN 1 KÄLLARPLAN

PLAN 2 ENTRÉPLAN OCH SOUTERRÄNG

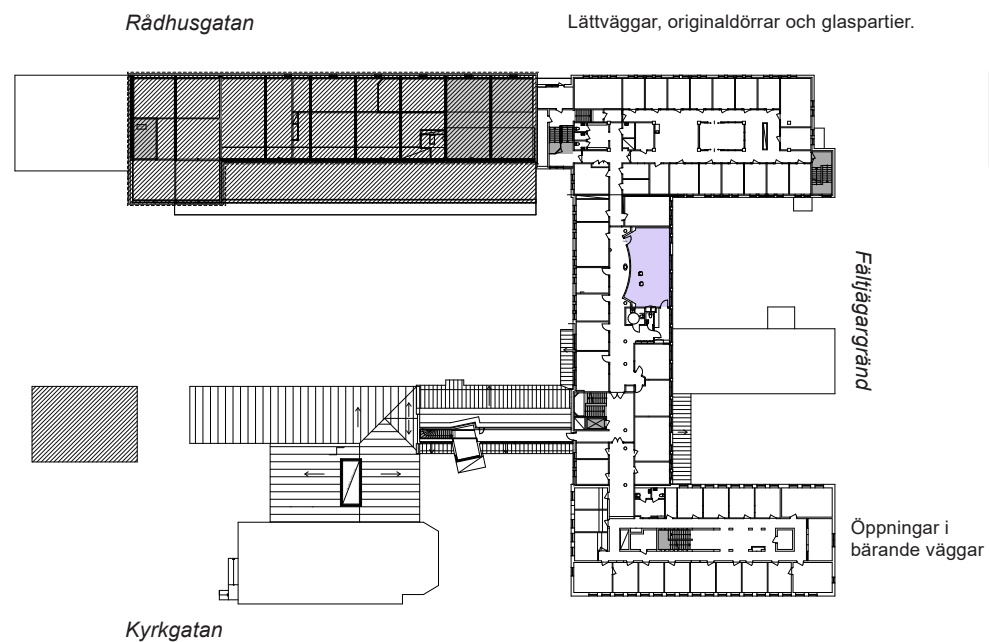
Plan 3

Plan 3 har olika former av kontorsutrymmen och ett påkostat styrelserum, ombyggt år 2003.

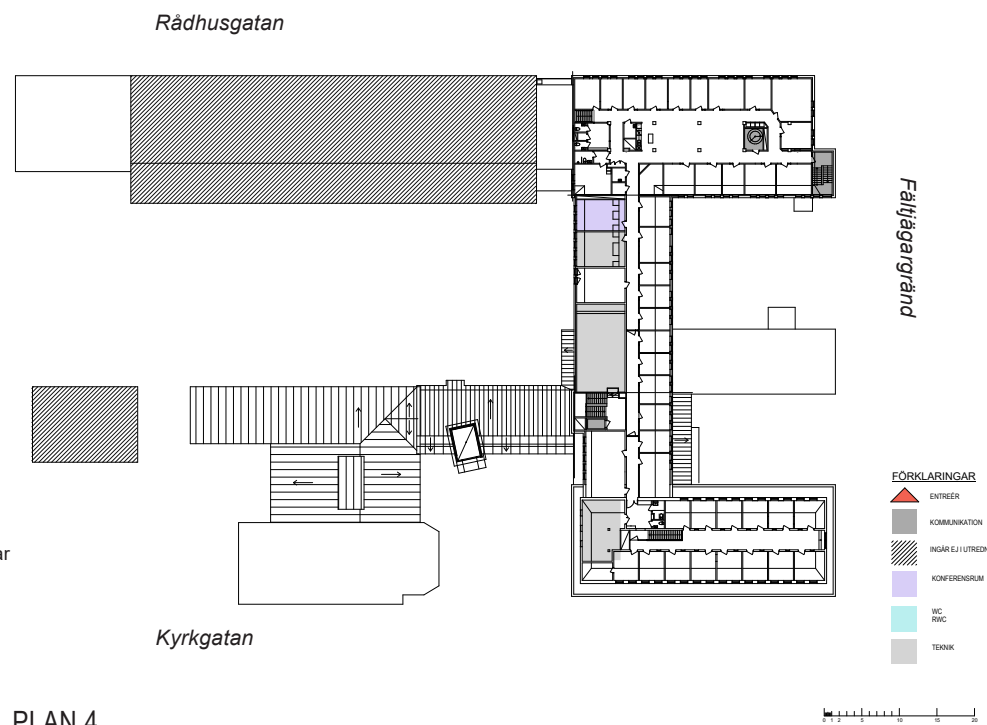
Plan 4

Plan 4 har olika former av kontorsutrymmen och tekniska utrymmen.

Det är delvis snedtak och korridorerna är bredare.

PLAN 3

PLAN 4

Utredning

Inplacering av psykiatrin

Förutsättningar

Ett beslut kring antalet slutenvårdsplatser påverkar hur mycket öppenvård som får plats i Psykiatrihuset och därmed också behovet av lokalyta i en annan fastighet. Även om antalet vårdplatser inte utökas kommer en ombyggnad av psykiatrihuset att krävas för att modernisera och öka säkerheten på vårdavdelningarna.

Denna utredning har varit begränsad i tid och i första hand förhållit sig till möjlig inplacering i Getingen 11. Yttesten har inkluderat följande verksamheter:

- Öppenvård 2 (ÖV2)
- Neuropsykiatrisk mottagning (NPM)
- Beroendemottagningen (BERO)
- Ätstörningsenheten med en samlokalisering av barn- och vuxenvård

Utredningen har utgått ifrån en preliminär lokallista baserad på:

- Lokalinventering januari 2025 för NPM, Öppenvård 2 och Beroendemottagningen, det vill säga dagens lokaler
- Ätstörningsenhetens lokalbehov för en samlokaliserad verksamhet, 230215
- Behov av fler mötesrum som framkom vid workshop 1, 250129

Workshop

Två workshoptillfällen med verksamhetsföreträdare från psykiatrins öppenvårdsenheter och ledning har legat till grund för att pröva alternativa inplacering i Getingen 11 respektive Psykiatrihuset. Intrycket från dessa workshops är att det finns en stor vilja bland deltagarna till att hitta nya lösningar för det framtida lokalutnyttjandet samt att fortsätta arbetet med att standardisera och pröva samnyttjande av till exempel samtalsrum, mötesrum och administrativa platser.

Inplaceringsförslaget på sid. 18-20 är resultatet från workshop 2 och följer det verksamhetsinnehåll som beskrivs som alternativ 1 och är ett resultat av den preliminära lokallistan och workshopsdeltagarnas bearbetning av denna.

I kommande skede bör verksamheten utföra en djupare analys framtida arbetssätt och behov av verksamhetsutveckling. Utifrån detta kan en mer genomarbetad lokallista sammanställas som grund för en förstudie.

Inplaceringsalternativ

Efter workshop 2 har alternativa inplaceringar av verksamheten studerats utifrån att:

- Psykiatrihuset bör vara utnyttjat fullt ut.
- Akutpsykiatri, heldygnsvård och ECT-behandling är kvar i Psykiatrihuset.
- Ingen förändring på Köpmangatan 24.
- Externa lokaler i gamla Skattehuset lämnas.
- Lokalerna i hus 10 lämnas till annan verksamhet.

De tre alternativen finns utvärderade på sidan 21-23 och utgörs kortfattat av:

1. ÖV2 inkl. NPM, Beroendemottagning och Ätstörningsenheten i Getingen 11.
2. ÖV2 inkl. NPM och Ätstörningsenheten i Getingen 11.
3. ÖV2 inkl. NPM och Beroendemottagning i Getingen 11.

Baserat på kända förutsättningar bedöms alternativ 2 som mest fördelaktigt. Det ger utrymme för organisationsutveckling både i Psykiatrinuset och Getingen 11, inklusive möjligheten att modernisera och eventuellt utöka slutenvården.

Med alternativ 1 finns risk att lokalerna i Getingen 11 redan initialt blir så optimerade att det inte finns någon flexibilitet för förändring, en farhåga som lyfts av flera deltagare i workshoparbetet. Med alternativ 3 begränsas möjligheten att i framtiden utöka antalet slutenvårdsplatser enligt det behov som framkommit i ÖSUP 2.

Workshop 1 och 2

Utredningen har omfattat två workshoppar med verksamhets- och fastighetsrepresentanter.

WORKSHOP 1

Den första workshoppen var avsedd att ge underlag för dagens lokalbehov, diskutera framtida arbets sätt och ta fram en prioritering av placering i Psykiatrihuset respektive Getingen 11 (Jämtkraft). Farhågor och förhoppningar presenterades. Aktuell statistik som underlag för jämförelser och planering diskuterades. En gruppövning omfattade förslag på placering av verksamheter och utveckling av rumsfunktioner.

Följande verksamheter föreslogs i första hand vara kvar i Psykiatrihuset:

- Vårdplatser för heldygnsvård
- PAKM - Psykiatrisk akutmottagning
- ECT - behandling
- Administrativ yta för SPOT
- PSFN - mottagning flyttas från externa lokaler
- LARO - mottagning flyttas från hus 10

Följande verksamheter föreslogs samlokaliseras i Getingen eller annan lokal utanför Psykiatrihuset:

- Öppenvård 2 (ÖV2)
- Neuropsykiatrisk mottagning (NPM)
- Beroendevårdens öppenvård

För Ätstörningsenheterna är en samlokalisering av vården för vuxna och den för barn och unga vuxna viktigare än placeringen.

Nationell statistik diskuterades och hur man kan jämföra till exempel antal registrerade besök. Det konstaterades att nationella jämförelser är svåra att använda som planeringsunderlag då rapporteringen inte är enhetlig. En närmare analys av lokala förutsättning krävs för en relevant jämförelse.

För rumsfunktioner betonades behovet av säkra väntrum, möjlighet att sektionera med låsning och fler mötesrum för både interna möten och patientmöten i grupp. Mötesrummen behöver vara i olika storlekar, från gruppbehandlingar för 10-12 personer till en större lokal för 50 personer. Samverkansytor för spontana möten behövs och flexibla kontorsplatser. Framöver behövs en definition av flexibilitet och en undersökning av hur mötesrum kan samnyttjas.

WORKSHOP 2

Vid workshop 2 fick två grupper diskutera och bearbeta en skiss med inplacering av verksamheter på olika våningsplan. De skulle också ge synpunkter på utkast till tytrum.

Dokumentation från workshop 1, lokalinventeringen och Ätstörningsenheternas behov framtagna 2023 har utgjort underlag för ytbehovet och förslag till placeringar i huset.

Inplaceringen visade på att ÖV 2 behöver minst ett helt våningsplan och Ätstörningsenheten mer än ett våningsplan. Ätstörning, ÖV2, NPM och Beroende - allt får inte plats. Vad ska prioriteras?

Förutsättning för skissen var att matsalen är gemensam för hela komplexet och att de gemensamma mötesrummen i Getingen 11 delas med regionens andra verksamheter likt möteslokalerna på Köpmangatan 21.

En grupp fokuserade på lokaler för Ätstörningsenheten. De bearbetade skissen och minskade lokalytorna så att hela enheten fick plats på plan 3 till förmån för beroendemottagningen på plan 2. Den andra gruppen prioriterade också att få in beroendemottagningen.

REFLEKTIONER

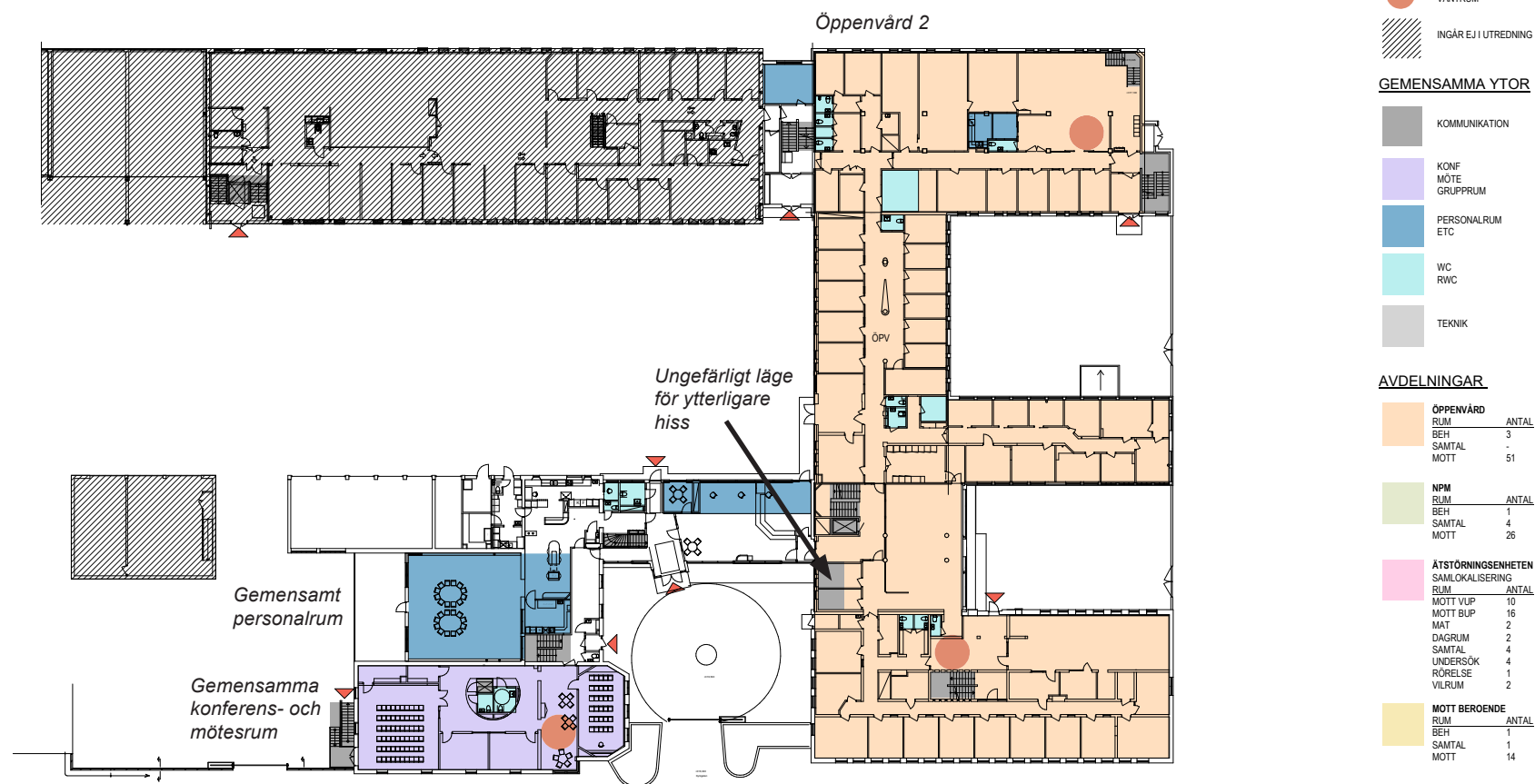
Några reflektioner från deltagarna i efterföljande diskussioner:

- Ytorna för NPM kommer nog inte att räcka till.
- Behov av en centralt bemannad reception för besökande, post- och godsmottagning.
- Om mötesrummen inte är reserverade för psykiatri behövs fler mötesrum.
- Det finns behov av både personliga fasta platser och gemensamma flexibla arbetsplatser. Det fungerar inte med delade arbetsplatser för alla.
- Den husdel som har smalare korridorer kan nyttjas av personal och intern kommunikation.
- Kritik mot en gemensam stor matsal framfördes. Det behövs personalrum för återhämtning samt mindre pausrum på varje avdelning.
- Standardrum är jättebra! Vi ser stora möjligheter med standardmöblerade tytrum. Vi behöver fortsätta diskutera storlekar på rummen för att det ska bli yteffektivt.

PLAN 02 - YTTEST

Workshop 2 resulterade i följande förslag till inplacering, motsvarande alternativ 1 på sidan 23.

På entréplan 2 placeras Öppenvård 2 tillsammans med entrefunktioner, större mötesrum och gemensamt personalrum.

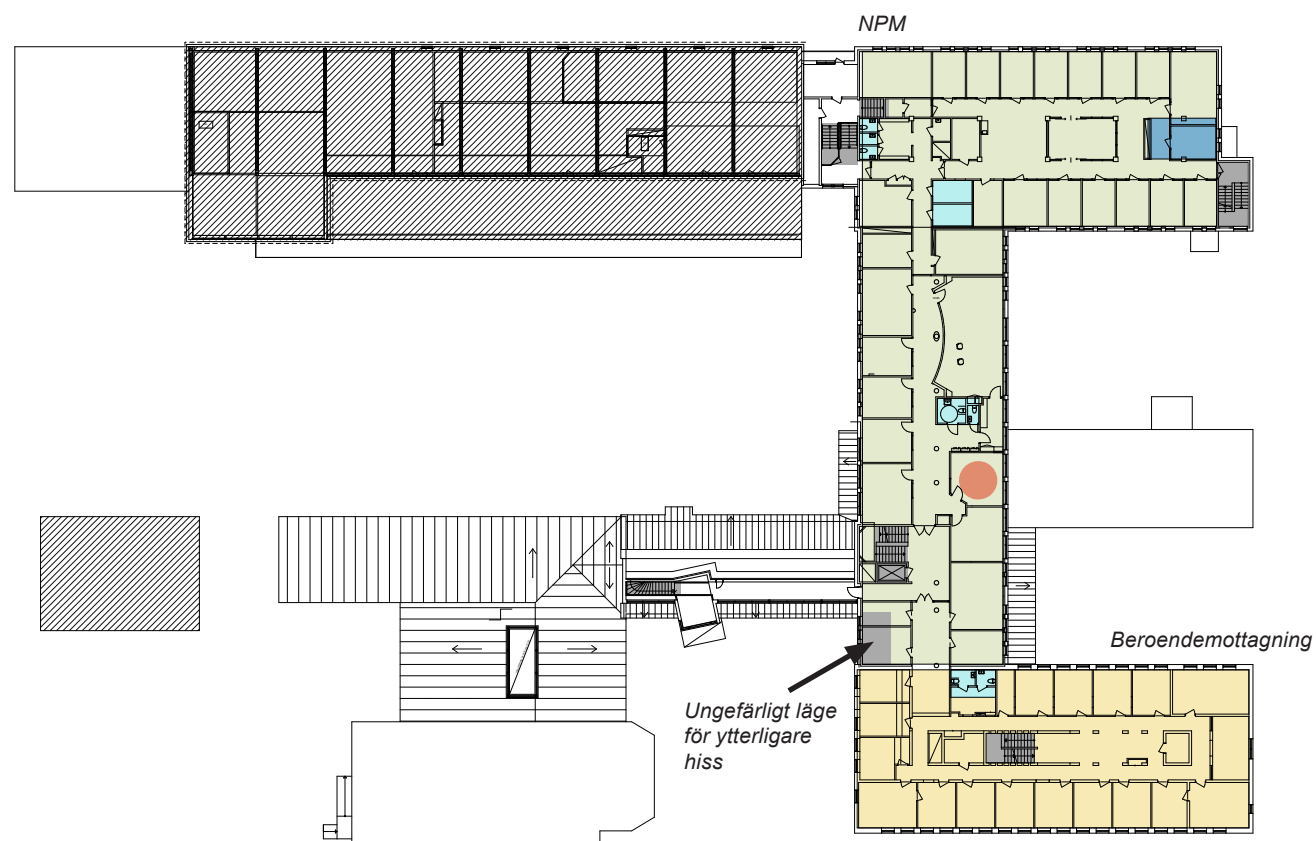
Översiktlig inplacering av verksamhet på befintlig planlösning, våning 02

PLAN 03 - YTTEST

Workshop 2 resulterade i följande förslag till
inplacering, motsvarande alternativ 1 på sidan 23.

På plan 3 placeras NPM och Beroendemottagningen.

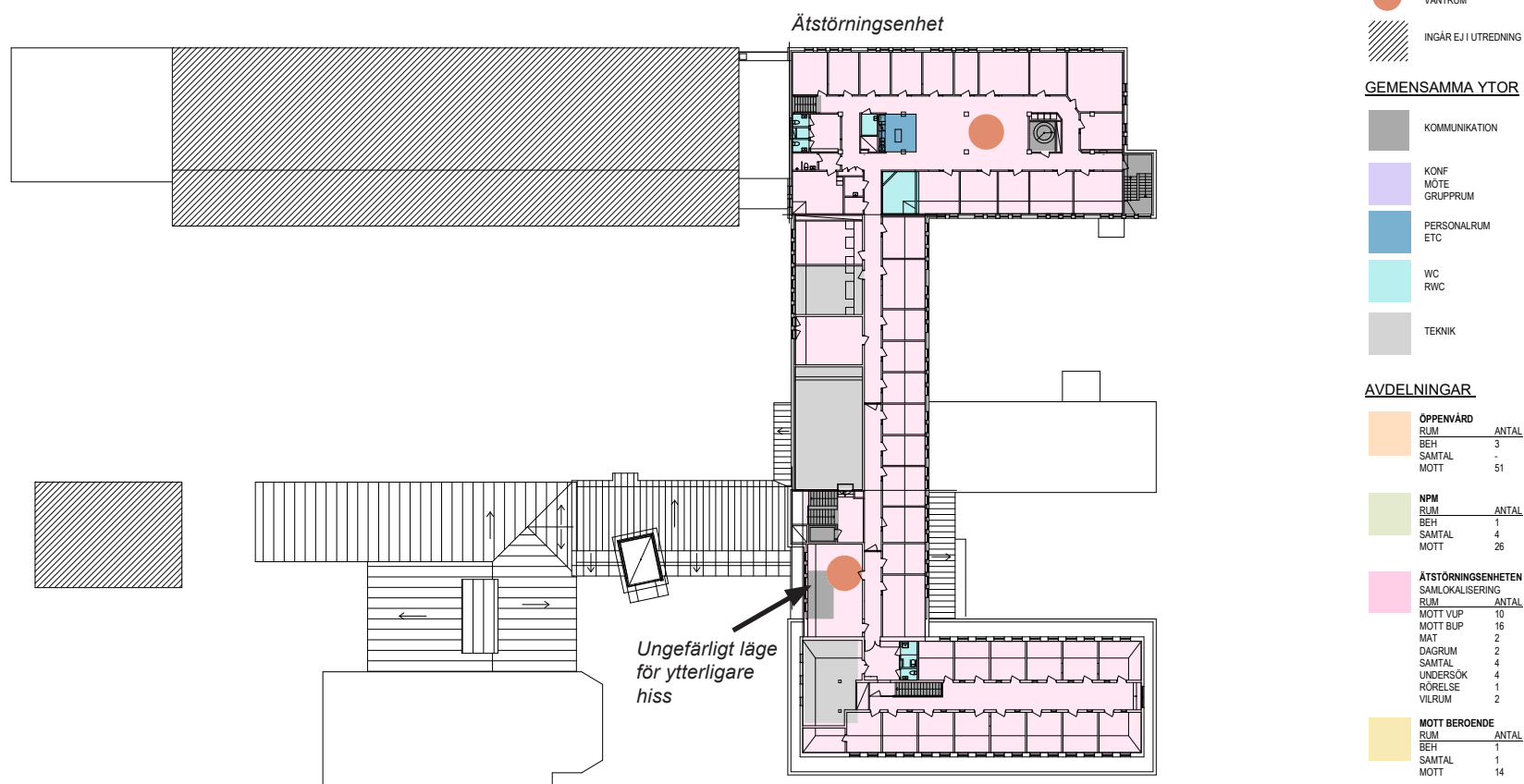
Översiktlig inplacering av verksamhet på befintlig planlösning, våning 03

PLAN 04 - YTTEST

Workshop 2 resulterade i följande förslag till inplacering, motsvarande alternativ 1 på sidan 23.

På plan 4 samlas ätstörningsenheten för barn, unga vuxna och vuxna.

Översiktlig inplacering av verksamhet på befintlig planlösning, våning 04

Alternativ inplacering

Alternativ 1

Om Ätstörningsenheten kan minska sitt lokalbehov enligt workshop 2 kan de få plats tillsammans med Beroendemottagningen, ÖV2 och NPM plats i Getingen 11.

I Psykiatrihuset reserveras utrymme för en utökning av antalet vårdplatser för BUP och en separat vårdavdelning för beroendevård. Det lämnar ändå en del av ytan på plan 2 i Psykiatrihuset disponibel.

Motsvarar inplaceringsskissen enligt bearbetning efter workshop 2.

Psykiatrihuset			
LOA ca 5 760 m²			
alternativ 1			
plan 05	Adm		Gemens. Teknik
plan 04	Avd 4A	SPOT	Avd 4B
plan 03	BUP avd	PAKM.	Beroende/TNE
plan 02	PSFN - LARO - ?		
plan 01	Garage / Omkl	ECT	Avd 1B (8-10 vpl)
RÖTT: inflyttad eller ny enhet			

Getingen 11
LOA ca 4 100 + 450 m²
Öppenvård 2 inkl NPM
Ätstörning VUP + BUP
Beroendemottagning

Köpmangatan 24
LOA ca 7 760 m²
BUP
Barnhabilitering
Vuxenhabiliterin
Föräldra- barnhälsan

SCENARIO 1

FÖRDEL	MÖJLIGHET
<ul style="list-style-type: none">Fördelning av den psykiatriska vården på tre (BUP inkluderat) fastigheter.Samlad enhet för Ätstörning.Utrymme för att utveckla akutpsykiatri och heldygnsvård i Psykiatrihuset.1 100 kvm lokaler i hus 10 kan nyttjas till annan verksamhet.Vuxenpsykiatrin lämnar alla externa lokaler.	<ul style="list-style-type: none">Begränsade ytor i Getingen stimulerar till att tänka nytt runt lokalutnyttjande.Lokaler med högre personsäkerhet och anpassade för arbete i team och gruppbehandling.Utrymme sparas för eventuell utökning från 3 till 5 vårdavdelningar i Psykiatrihuset.Framtida behov av utökade ytor för öppenvården kan lösas med utflyttning av administrativ verksamhet från Getingen eller tillbyggnad.
NACKDEL	HOT
<ul style="list-style-type: none">Fördjupad utredning av lokalbehoven krävs för att säkerställa att föreslagen verksamhet ryms i Getingen.Ätstörningsenheten får sämre samband med slutenvården än om verksamheten placeras i Psykiatrihuset.Svårare att möta Ätstörningsenhetens behov av större rum i hus A/B/C.Tomställda lokaler i Psykiatrihuset nyttjas inte fullt ut.	<ul style="list-style-type: none">Riskerar att snabbt bli trångt i lokalerna i GetingenKan man effektivisera ytorna för ätstörning tillräckligt för att rymmas på ett våningsplan?NPM:s framtida lokalebehov oklart.

Alternativ 2

Ätstörningsenheten flyttar till Getingen 11, medan Beroende tar plats på plan 2 i Psykiatrihuset.

I Psykiatrihuset reserveras utrymme för en utökning av antalet vårdplatser för BUP och en separat vårdavdelning för beroendevård.

Det ger utrymme för fortsatt utveckling av programmet, både i Psykiatrihuset och Getingen 11. Alternativt att psykiatrin använder en mindre del av Getingen 11 som då kan nyttjas för annan verksamhet.

2

alternativ

Psykiatrihuset

LOA ca 5 760 m²

plan 05	Adm		Gemens.	Teknik
plan 04	Avd 4A	SPOT	Avd 4B	
plan 03	BUP avd	PAKM	Beroende/TNE	
plan 02	Beroende - LARO - PSFN			
plan 01	Garage / Omkl	ECT	Avd 1B (8-10 vpl)	

RÖTT: inflyttad eller ny enhet

Getingen 11

LOA ca 4 100 + 450 m²

Öppenvård 2 inkl NPM

Ätstörning VUP + BUP

Köpmangatan 24

LOA ca 7 760 m²

BUP

Barnhabilitering

Vuxenhabiliterin

Föräldra- barnhälsan

SCENARIO 2

FÖRDEL	MÖJLIGHET
<ul style="list-style-type: none">Jämn fördelning av den psykiatriska vården på tre (BUP inkluderat) platser.ÖV2 inklusive NPM samt Ätstörningsenheten samlas i en byggnad. BUP kvar på Köpmangatan 24.Samlad enhet för Ätstörning.Beroendemottagningen samlokaliseras med LARO och ev. framtida vårdplatser för beroendepatienter.Utrymme för att utveckla akutpsykiatri och heldygnsvård i Psykiatrihuset.1 100 kvm lokaler i hus 10 kan nyttjas till annan verksamhetVuxenpsykiatrin lämnar alla externa lokaler.	<ul style="list-style-type: none">Flytt till nya lokaler och delvis begränsade ytor kan stimulerar till att tänka nytt runt lokalutnyttjande.Lokaler med högre personsäkerhet och anpassade för arbete i team och gruppbehandling.Utrymme sparas för eventuell utökning från 3 till 5 vårdavdelningar i Psykiatrihuset.Framtida behov av utökade ytor för öppenvården kan lösas med utflyttning av administrativ verksamhet från Getingen eller tillbyggnad.Större andel av Getingen 11 kan nyttjas till annan verksamhet.
NACKDEL	HOT
<ul style="list-style-type: none">Samutnyttjande av resurser mellan ÖV2/NPM och Beroendemottagningen försvåras då de ligger i olika fastigheter.Ätstörningsenheten får sämre samband med slutenvården än om verksamheten placeras i Psykiatrihuset.Svårare att möta Ätstörningsenhetens behov av större rum i hus A/B/C.	

Alternativ 3

ÖV2 och Beroende placeras i Getingen och Ätstörningsenheten på plan 2 i Psykiatrihuset. Det medför möjligheten för en framtida utökning av antalet vårdplatser begränsas.

Psykiatrin använder en mindre del av Getingen 11 som då kan nyttjas för annan verksamhet.

Psykiatrihuset			
LOA ca 5 760 m²			
alternativ 3	plan 05	PSFN	Gemens. Teknik
	plan 04	Avd 4A	SPOT Avd 4B
	plan 03	BUP avd	PAKM. LARO
	plan 02	Ätstörning VUP + BUP	
	plan 01	Garage / Omkl	ECT Avd 1B (8-10 vpl)
RÖTT: inflyttad eller ny enhet			

Getingen 11
LOA ca 4 100 + 450 m²

Öppenvård 2 inkl NPM
Beroendemottagning

Köpmangatan 24
LOA ca 7 760 m²

BUP
Barnhabilitering
Vuxenhabiliterin
Föräldra- barnhälsan?

SCENARIO 3

FÖRDEL	MÖJLIGHET
<ul style="list-style-type: none">Fördelning av verksamheterna på tre (inkl. BUP) platser.Samlad verksamhet för Ätstörning.Utrymme för att utveckla akutpsykiatri och heldygnsvård i Psykiatrihuset.1 100 kvm lokaler i hus 10 kan nyttjas till annan verksamhetVuxenpsykiatrin lämnar alla externa lokaler.	<ul style="list-style-type: none">Lokaler med högre personsäkerhet och anpassade för arbete i team och gruppbehandling.Utrymme sparas för eventuell utökning med ytterligare en vårdavdelning i Psykiatrihuset (BUP?)Framtida behov av utökade ytor för öppenvården kan lösas med utflyttning av administrativ verksamhet från Getingen eller tillbyggnad.Större andel av Getingen 11 kan nyttjas till annan verksamhet.
NACKDEL	HOT
<ul style="list-style-type: none">Ätstörnings lokaler för dagvård specialanpassas för denna verksamhet.God tillgång till ytor i Getingen minskar behovet av att tänka nytt runt lokalutnyttjande.	<ul style="list-style-type: none">Relativt fullt i Psykiatrihuset redan från start.Mer komplicerat att vid senare behov öppna en 5:e vårdavdelning-

Nästa skede

Om det belsutas att öppenvården ska placeras i Getingen 11 återstår att fastställa vilka verksamheter som ska prioriteras, vad som behövs för verksamhetsutveckling, vad som får plats och hur lokalerna ska samnyttjas.

Inom ramen för utredningen har följande framkommit som behöver klargöras:

- **Antal slutevårdsplatser**
Antalet slutenvårdsplatser har direkt påverkan på behovet av lokalyta utanför psykiatrihuset. Frågan är belyst i ÖSUP 2, men beslut saknas.
- **Verksamhetsutveckling**
Utredningen har utgått från dagens lokaler. Verksamheterna behöver få tid att utveckla arbetssätt och anpassa lokalbehovet därefter
- **Prioriteringar**
Konsekvenserna av valt scenario behöver fördjupas, både för nya lokaler och de som stannar kvar.
- **Typrum**
Standardrum behöver utvecklas tillsammans med verksamhet och arkitekt. Att standardisera ska göra det enklare att använda lokalerna och förenkla byggprocessen.
- **Samnyttjande av mötesrum**
Verksamheterna behöver diskutera och pröva behovet av mötes- och konferensrum, med målet att lokalerna ska nyttjas effektivt över arbetsdagen.

- **Samnyttjande av personalrum**
Ingående verksamheter behöver diskutera och pröva hur det stora och gemensamma personalrummet kan nyttjas, med målet att det ska användas effektivt och av alla i hela huset.
- **Reception**
Enligt utredningen behövs en gemensam entré med bemannad reception. Besöksflöden, väntetider och öppettider behöver utredas vidare.
- **Flexibelt nyttjande**
Idag arbetar de flesta med egna expeditioner för både besök och administrativt arbete. För att skapa effektiva lokaler kan ett flexibelt nyttjande prövas. Standarrummen ska underlätta detta.
- **Administration**
Fördelning av administrativa arbetsplatser behöver anpassas efter nya lokaliseringar. Var sitter klinikledning, sekreterare och läkare?
- **Elasticitet**
Möjligheter att utöka verksamheter i ett långt perspektiv behöver prövas för eventuella framtida behov.
- **Personsäkerhet**
Säkerhet, lyfts som en risk och brist idag. Nya lokaler måste ha hög säkerhet med låsbara sektioner. Detta arbete bör påbörjas i ett tidigt skede.
- **Hänsyn till teknisk upprustning**
Utredningen har utgått från de rum som finns tillgängliga idag för arbetslokaler. Nya rum för teknik kan komma att ta fler ytor i anspråk och tränga undan verksamhetsytorna,

- **Tillgänglighet**
En inventering behövs och planeringen framöver för tillgänglighet ska utgå från lagkrav och regionens riktlinjer.
- **Hiss/RWC**
Det kommer att behövas fler hissar och RWC. Hur många och var de bäst placeras hänger samman med personflöden och verksamheterna.
- **Akustik**
Psykatrin har höga krav på sekretess och behov av att minska överhörning mellan rum. Kan innebära mer omfattande åtgärder på befintliga väggar och dörrar än vad som är känt idag.

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN
JÏEMHTEN HERJEDAELIEN DAJVE

